

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. по-
верх. Част. 504-060.
Конто почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор при-
ймає від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРИЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьріччя 15-00 „
Півріччя 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр. Чехословаччини 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
750 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Двогодинна нарада мін. Бека з канц. Гітлером.

БЕРЛІН, 4. 7. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро оголосило такий комунікат: Вчора в год. 10-45 мін. Бек в товаристві польського амбасадора Ліпського склав візиту міністрові закордонних справ Німеччини баронові фон Нойратові у міністерстві закордонних справ при Вільгельмштрассе, яка тягнулась ледви 15 хвилин. Опісля мін. Бек з амб. Ліпським і мін. фон Нойратом пішов до канцлера Гітлера, де сторожа віддала лощисти. При вході ждав на мін. Бека ад'ютант канц. Гітлера Брікнер, який товаришив їм до вожда.

БЕРЛІН, ПАТ. Перша нарада мін. Бека з канц. Гітлером відбулася в чотири очі і тягнулась дві години.

БЕРЛІН, 4. 7. ПАТ. Вчора в год. 16-30 почалася в канцелярії друга нарада мін. Бека з канц. Гітлером, яка тягнулась 2 і пів години. Підчас другої наради були теж присутні амб. Ліпський і міністр закордонних справ фон Нойрат. Взагалі першого дня наради мін. Бека з державними мужами Німеччини тягнулися п'ять годин. Про хід нарад не оголошено покищо ніякого комунікату. Міродатні коза запевняють, що наради мали дуже приязний характер.

ПРИХИЛЬНІ ГОЛОСИ НІМЕЦЬКОЇ ПРЕСИ.

Німецька преса дуже прихильно пише про візиту мін. Бека у Берліні. Мін. Бек — пишуть берлінські щоденники — є представником великої політичної традиції, якої творцем був марш. Пілсудський.

Офіційний орган націонал-соціалістичної партії „Фелькішер Беобахтер“ пригадує ті перемини, які сталися в останніх двох і пів роках у взаєминах між Польщею і Німеччиною. Тому мін. Бека привітають у Берліні зі широю симпатією. Побут одного з найближчих співробітників марш. Пілсудського зміцнить ще більше взаємини між Польщею і Німеччиною.

ГОЛОСИ ФРАНЦУЗЬКОЇ ПРЕСИ.

ПАРИЖ, ПАТ. Французька преса присвячує цілі сторінки візиті мін. Бека у Берліні і снує

різні здогади на тему берлінських розмов. Частина преси хоче бачити в цій візиті звичайний вияв куртуазії, ревізиту, яку віддає польський міністр своїм німецьким товаришам мін. Гебелю і прем. Герінгові, які їздили до Варшави. Друга частина преси пише, що візита мін. Бека має першорядне значіння для ситуації у східній і середній Європі. На думку „Ле Тан“ — а правда лежить посередній. Дійсно в нинішніх політичних умовах куртуазійна політика мін. Бека викликає виїмкове зацікавлення. Мін. Бека запросили вже давніше і справу подорожі вирішено ще за життя марш. Пілсудського. У Берліні рішили прийняти мін. Бека дуже прихильно, не забуваючи, що тільки завдяки договорі з Польщею в 1934 р. Німеччина могла оминути повного осамітнення. Завдяки Польщі німецький уряд міг відкинути проект східного лагту взаємної допомоги у первісній його формі. Від цієї хвилини датуються між Берліном і Варшавою сердечні взаємини. Незалежно від обговорення актуальних справ існує багато справ, які безпосередньо вяжуться з польсько-німецькими взаєминами. Тому перша офіційна візита польського міністра закордонних справ у Берліні творить новий факт в історії польсько-німецьких взаємин.

ГОСТИНИ У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН, 4. 7. ПАТ. Вчора в год. 13-30 міністр закордонних справ фон Нойрат гостив сніданком мін. Бека з дружиною. На сніданні були амб. Ліпський і вищі урядовці німецького міністерства закордонних справ.

Вечором в год. 20-30 канц. Гітлер гостив обідом мін. Бека. На обіді були амб. Ліпський, директор кабінету Лубенський, радник амбасадора Любомірський, військовий аташе Шиманський, мін. фон Нойрат, прем. Герінг, міністри Бьомберг і Гебельс, амб. фон Рібентроп та вищі урядовці. По обіді відбувся концерт в городі канц. Гітлера.

Морська нарада в Римі.

РИМ, 4. 7. ПАТ. Мусоліні скликав не надзвичайне засідання комітет адміралів та найвищу дорадчу комісію італійської моринарки. Не збо-

рах мають обговорювати актуальні питання, що відносяться до морських справ.

Бритійсько-французько-німецьке морське порозуміння?

ЛОНДОН, 4. 7. ПАТ. Райтер повідомляє: Бритійський уряд в постійному контакті з французьким урядом не тільки у справі декларації з 3. II, але теж у справі Абіссинії. Бритій-

ський уряд порозумівається з французьким і німецьким урядом у морських справах головне щодо процедури, яку треба застосувати у kwestії морської програми між трьома урядами.

Версайський договір не має значіння.

ЛОНДОН, 4. 7. ПАТ. Агенція Райтера повідомляє: Мандер (ліберал) домагався в палаті громад заперечення від уряду, що у всіх переговорах про морське роззброєння буде ділати на основі обмежень, передбачених щодо Німеччини у

версайському договорі, коли інші держави на це погодяться. Відповідаючи, мін. Горє заявив: Не можу дати такого запевнення, бо загальний договір, опертий на версайському договорі, не має ніяких вигадів на успіх.

Бритійський уряд проти Льюйда Джорджа.

ЛОНДОН, 4. 7. ПАТ. Агенція Райтера повідомляє: Перший лорд адміраліції Ейрес Монсель категорично заперечив у палаті громад твердження, яке висловив вчора Льюйд Джордж. Льюйд Джордж сказав, що коли Німеччина за-

пропонувала знести підводні човни, В. Британія не погодилася на ту пропозицію. Ейрес Монсель сказав, що такий напад на британський уряд може захитати довіру світа до зусиль, які робить уряд у користь мира.

Нові японські домагання до китайців.

ПЕКИН, 4. 7. ПАТ. Згідно з інформаціями з Гейні-Кінгу команда японської армії у Квантунгу поставила 29 китайських армії нові домагання

та погрожує новими репресіями, якщо китайці до 10. липня не покинуть Чагару і прикордонних земель між Великим Муром і Тутікау.

Комуністи викликали заворушення в Канаді.

МОНТРЕАЛЬ, 4. 7. ПАТ. Прем'єр Канади Беннет заявив у парламенті, що страйкові заворушення в Регіні (Саскачеван) мали дуже по-

важний характер. В заворушеннях згинув один поліцейський старшина, 15 осіб ранили. Прем'єр додав, що заворушення викликали комуністи.

Розвиток українського економічного життя

прискорює кожний громадянин, що забезпечує свої будинки в 1/3 частині, а інше майно в повній вартості у

Товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“, у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Все більше цікавляться Україною.

(Кореспонденція з Риму)

Рим, 29. червня 1935.

В усіх чотирьох потугах Європи, які всетаки змагають до того, щоб Європою правити, говорять тепер уже про Україну щораз частіше, як про чинник міжнародної політики: попри Англію, Німеччину і дещо менше, Францію, від двох років щораз частіше і в Італії говориться про Україну. Говорять щораз частіше і кожний раз усе ближче підходять до зрозуміння самої суті українського питання. Говорилися в Італії про Україну й давніше: говорив Мусоліні, Фр. Копполя і багато інших, але це було ще за часів, коли ми кривавилися на полях бою — 1918 по 1921 р. Потім — усе було притихло. Останніми часами, як сказано, зацікавлення знов ожило!

Нині хочемо зайнятися окремою книжкою, присвяченою цій справі. У ній порушується українське питання у масштабі міжнародної політики. Книжка називається: „Італія і міжнародні питання“. Автор її заховався під псевдонімом Лятінус^{*}. Та цікава книжка появилася на полицях книгарень цими днями. У ній синтетично переповідається уся політика повоєнного світу по Стрезу включно. З українським питанням автор, як на Італійця, можна сказати, обізнаний дуже добре. Є в нього місцями деякі помітні відхилення, які в синтетичному творі чужинця можуть траплятися.

У першій частині, в розділі „Меншини“, автор обговорює долю меншин у всіх країнах повоєнної Європи, крім чотирьох потуг і СССР. Цифри, якими він послуговується, черпає, як видно по них, із офіційної статистики. У Польщі, автор каже, є українців 5.000.000; в Чехії 500 тисяч, в Румунії 650 тисяч. Говориться й про охоронні меншинові трактати: признає правду, що ніхто не дотримувався тих трактатів, крім Фінляндії, яка останніми часами теж хилиться до всіх інших „недотримувачів“ держав. „Всі штучки були вжиті, — каже автор, — щоб відняти або зменшити меншинам політичні права і дуже арбітрально потрактовано справу натуралізації меншин... Здебільша не є допущено, щоб уживати меншиною мови перед адміністративною владою... Але одна зі зброй, яка сильно вдарила по меншинах і проти якої всі трактати були немичні, це економічна зброя... Ще важчими, і у своїй формі недоторкальними, були аграрні реформи...“ Розділ кінчиться відомим виступом міністра Бека у Женеві.

У черговому розділі тієї самої першої частини кажеться про „Реалізм і територіальні питання“. Автор каже, що не буде ревізії трактатів без війни. І так спірними територіями є Добруджа, Македонія, навіть Струмича і Цариброд; далше Тракія, висті Бесарабія, в якій є 280.000 українців і до якої мають претенсії Совети; далше Словачія, „la Rutenia Subcarpathica“ де є по малярській статистиці 440.000 українців і 180.000 малярів, а тому... малярі мають претенсії до Прикарпатської України; потім іде Трансильванія, Банат Темешвар і Воїводина; польський коридор, Данциг, Гор. Шлеськ, Клайпеда, судетські німці, Шлезвіг, Вільно, Тешин

* Latinius: „L'Italia ei problemi internazionali“. Milano Istituto per gli studi di politica internazionale. 1933 стор. 408., ф. 16-о.

Навичисно переповідаю усі сліпні території, щоб показати, що Східна Галичина для автора не є уже сліпою територією.

У розділі „Fascismo e terrorismo“ ширше говориться про нас: про У. С. С. під Австрією, врешті про Петлюру, якого автор замість отамана зве гетьманом; про осередки нашої політичної еміграції — Варшава, Берлін, Прага. Про Скоропадського автор каже, що це „людина, яка... хто його зна, котрогось дня могла би навіть послужити“. Комуністи ж, каже автор, себто політичні втікачі, „всі подалися у Москву. «А що вони там роблять, це таємниця. Те, що коїться там за кордонами СРСР, не завжди дуже ясне». Овочі багатосторонньої активності тих політ. організацій автор бачить в білянці за 1934 рік. „У Румунії вбито прем'єра Дуку; в Польщі вбито міністра Перацького, вчинок українця; в Австрії вбито Дольфуса, вчинок націонал-соціаліста; у Марсильї вбито короля Олександра і Барту, вчинок македонця і деяких хорватів“. І говориться про французький проект міжнародної конвенції проти тероризму. Автор заважає, що ніхто не хоче касувати право асильо, а треба здавити деформацію асильо.

У другій частині "Трактати Льюкарно" цього твору про нас нічого не говориться. Але варт над нею наспіх зупинитися. І саме над розділом "Протокол дефініції напасника", в якому автор як європейець, дає слухину заввагу: "...СССР пустив у моду новий тип міжнародного договору: договір ненападу. У двадцятому віці, в наших умовах життя, ці договори ненападу це немов погляд середньовіччя; мимохіть на думку насуваються часи бандитів..." Такої докладної характеристики договору ненападу ніде ще досі не було.

Вся третя частина присвячена всяким політичним порозумінням. У розділі „La Locarno Orientale” п. Лятинус влучно зауважує, що „одна з характеристик повоєнних договорів це те, що вони не тим важливі, що вони говорять, а тим, чого вони не говорять”. Про японсько-німецьке порозуміння говориться: „Ще сьогодні важко сказати чи японсько-німецький союз, про який в Росії стільки гордається, це дійсність... Однак СРСР про японсько-німецьке порозуміння глибоко переконалий. А в політиці наслідки переконалий не дуже різняться від фактів”. Про порозуміння німецько-польське, яке широко обговорює автор в особеному розділі, не стану багато розводитися, ця справа вже в нас відома. Та ніби то проєктований поділ України (Правобережжя Польщі, Лівобережжя Німеччини) теж представлений у книжці так, як уже це нам відомо. Є лиш одне місце, яке слід зазначити: що

„Німеччині не повинно би бути надто важко германізувати нові території; безперечно їй це вдасться би швидше, як Польщі спольонізувати...“ Ось тут у цьому пункті п. Лятинус виявив, що про Україну — її минуле, всю її історію боротьби за визволення, її культуру і протинасильницьку натуру — не знає нічого і ніяк. Думає, що Україна, це Дібія, або якась інша Абіссинія. Далше автор перестерігає Польщу, що, заволодівши Україною, стане меншістю серед підвладної більшості. „Врешті каже автор, хоч поляки мають, як і всі народи свої недостаті, то проте ніколи не виявили браку інтелігенції...“

В останній частині розглядає автор політику кожного краю зокрема. Англії пригадає, як це вона в перших роках російської революції помагала білій реакції. „Чи був це випадок. чи на-амисне, але англійська поміч приходила завжди запізно і то у вирішній хвилині, коли червоні війська стояли перед розбиттям...“ Згадає й про рапальський договір (російсько-німецький, у 1922 р.), який наробив стільки галасу. Бо „не треба забувати, що в 1922 р. в Європі може було десять осіб, які знали що це таке в дійсності було ота Росія“. У розділі „Росія“ п. Лятінус знову говорить про Україну. „Держави порозумін-

ня дуже мало знали географію східної Європи. І рабрили нечуваних помилок. Підтримали Польшу, яку всі знали. Балтійські країни, які були близько і якими особливо цікавилася Англія, підтримали республіки Кавказу, бо там була нафта. А зовсім забули про Україну, де з відходом німецького війська, на місце Скоропадського прийшов Петлюра, цікавий тип селянина (міс) який несподівано став генералом і державним мужем, але який мав популярність серед народу, що було його базою і можливістю втриматися, а чого не доставало його шляхетському попередникові. Нині можна думати, що якби половина зусиль, які держави порозуміння дали всяким білим генералам, і які пішли всі намарно, — були звернені для оборони самостійності України і закавказьких республік, вони й досі були б незалежними державами, а історія Європи ли бові була б мала інший хід. Але Україна, це для європейських вух була невідома назва, а Кавказ був завеликий простір, щоб можна було погодитися, до кого він має належати“.

На цьому й закінчу огляд того цікавого твору, який служив причиною до ствердження факту, що в Європі зростає зацікавлення Україною.

М. Зазамський.

Резолюції З'їзду Молоді в Станиславові 29. червня ц. р.

ЗАГАЛЬНІ РЕЗОЛЮЦІЇ.

1) Зізд Молоді в Станіславові, беручи під увагу загальне положення нації в сучасний мент вважає, що в часі, коли з усіх сторін іде наступ на неї, коли йде боротьба за існування цілої нації, за зломання її психічної сили — молодь та її творча праця є самотнім чинником відбору.

2) Зізд стоїть на становищі, що літа юности — це літа невсипушої твердої праці над собою, літа приготування до тяжкої життєвої боротьби, літа гартування сили волі й характеру, збагачування своїх відомостей і життєвого досвіду, щоб опісля служити ними найближчій по справі й серцю людській спільноті — своїй нації. Зізд беручи під увагу вимогу хвилі вважає, що основною прикметою сучасної молоді повинно бути героїство праці над собою з нацією та сталення характерів.

РЕЗОЛЮЦІЇ В ЗАГАЛЬНО-ОСВІТНИХ СПРАВАХ.

3) Найбільша цінність кожної людини, спільноти й нашої — це її духові сили: воля, по-

чування і розум. Вони є найглибшою основою людського життя.

4) Щоб наше життя ставало все повніше та краще — слід ці сили суцільно та постійно розвивати.

5) Духовий розвиток людини триває ціле її життя. Але духовий ріст нації не кінчиться з життям одного покоління: він зв'язує в одне духові цінності всіх її поколінь; тому духовий ріст нації є безсмертний і вічний.

6) Духовий розвиток добуває людина лише прагнучи над собою самою. Нація творить свої духові цінності лише співпрацею усіх її членів.

7) Такою спільнотою праці є для нас „Просвіта“, що за перше та найголовніше своє завдання має: організувати й виховувати духовні сили народу. Тим то обов'язком усіх українців є своїм загальним, поголовним і постійним членством та всебічним творчим зусиллям підтримати, поширити та якнайбільше посилити ці великі змагання „Просвіти“.

8) Духове виховання нації слід творити від основ у кожному II поколінні. Тією основою є

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ.

ГМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ
У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

1

ТАБОР І ПОГО МЕШКАНЦІ.

Можна на доцільність воєнних таборів ма-
ти різні погляди, — під яким кутом хто на що
справу дивиться. Та ледви чи можна заперечу-
вати їх необхідність серед страхіть новочасної
війни, котра — хоч ще не мала в 1914. році сво-
го жахливого відтинку в воздуху, проте користу-
валася іншими, не менш страхітливими засобами
знищення, а її нагальний і змінливий хід приму-
шував воюючі держави подбати заздалегідь за
тимчасове приміщення і прокормлення викине-
них із життєвих рейок мас ворожого або влас-
ного населення. На konieczність таких таборів
вказують всілякі обставини: Державно-політичні
мотиви кажуть усувати з загрозованих війною
теренів людей, котрих політичні наставлення
є сумнівні, або прихильні ворогові; воєнні опера-
ційні плани наказують примусове опорожнюван-
ня цілих смуг землі, господарські огляди спону-
кують думати заздалегідь за потрібні у війні ро-
бучі руки. Такі й інші притоки, причини, мірку-
вання — дійсні чи уявні — можуть виправдати
закладання воєнних таборів, їх особливу органі-
зацію та різноманітні устрої — відповідно до
категорій мешканців, для котрих є вони прина-
чені. Поселення в таких таборах є само собою
тверде і прикре, бо зв'язане з невідлучним обме-
женням духових і фізичних умов життя і

особистої свободи, яка до війни далеко вище цінувалась ніж нині. Всеж, всі ті обмеження не мають сягати далі, ніж виправдує їх konieczність. Інакше стають незаслуженою карою, а то й свавільною, злобною пімстою. Та інші погляди на цю справу нині, а інші були перед світовою війною. Добро і свобода одиниці мають сьогодні супроти держави підрядну вартість.

Також і в старій австрійській монархії найшовся уряд в несприятливому положенні, коли пізною осіню 1914. року застала його нагга і ненадійна konieczність захистити і прокормити десятки тисяч з Галичини і Боснії виселеної людности, крім великих тисяч полонених і інтернованих. Ще більш жалісливе було положення самих виселених. Їх численність зростала як повінь постійно і нагально. Війна лютилася з самого початку; не чекала, поки в Австрії уладять таборів захисти для збігців і виселенців. За той час тинялись ці нещасники по всіляких западинах австрійських і малярських країв, поки їх зібрали в таборах. Одним з чисельних воєнних таборів (Брук над Литавою, Енцесдорф, Гая, Гредіг, Ляйбніц, Моравська Острава, Оберголлябрун, Вольфсберг), основаних на запллі старої Австрії для примусово з усіх сторін кордону виселеної людности, був табір виселенців у Гмнді.

Після вагань і надумувань, по якій схемі розмішувати збігців і виселенців всіляких народностей, — що було питанням суто політичним і щупко зв'язаним з настроями державних верховодів, які з початку війни не були для українського народу прихильні, — вирішив віденський уряд розмішувати виселенців в рамках можливості відповідно до національності, а табори у Вольфсбергу і Гміді призначив для українських збігців і виселенців з Галичини. Це торкається годоюним "ном селянських мас. Інте

генція розташувалась по чеських і німецьких містах і містечках; велика частина опинилася у Відні.

Гмінд, невеличке, мало що більше за три тисячі мешканців повітове містечко в Долішній Австрії, положене майже на самій чеській границі, складається з властивого містечка і окремих передміських громад — Бемцайль і Унтервіляндс, які разом творять одну топографічну цілість. Давніше від чеський кордон біля села Грацен, на північ від Гмінду; нині — самою річкою „Ляйзніц“, що перепливає через місто. Нині, північна частина належить до Чехословаччини, полуднева до Австрії. Людність і там і тут — мішана, чесько-німецька.

І ось у півтораکیلьометровій віддалі від того містечка, в тому самому місці, де по переданні таборував колись з військом славетний Валенштайн, заложено серед зими 1914. року виселецький табір. Найгіршою була доля його перших житців з початком січня. Їх ввозили не сотнями, а тисячами і лишали на поталу долі і дошкульної осінньої аври, яка з тій сторони вітриста і діймава. Табору ще не було; його лиш стали завгигати. Не було й засобів прожити для тих тисячних мас. Їх добувано спохвату, доведено переймом. Люди таборилися голотіч, страву варили на полі у казанах, при ватрах. Таборище було навкруги обведене дротом і сторожене військом. Бараки будовано сквапливо, на захват; не диво, що й по партацьки. Зрештою, щоб важився тоді й подумати, що ця війна піде на роки. Найзапальніші міркування в найзавазующих головах оперували — місяцями. Тому й не тривкіші кладено бараки, як на місяці. Були вони 40 метрів довгі, 12 широкі, деревляні, шальовані, чапою криті, кожний засоблений чотирма входами і дванацятьма, у повздовжних стінах, вгори

дитячий, передшкільний і шкільний вік. Ця головна діяльність праці „Рідної Школи“ вимагає дбайливої виховної співпраці цілого українського громадянства.

9) Найбільше значіння для життя має молодість людини. Вихована молодь перетворює у найкращому розумінні життя нації, тимто виховна діяльність мусить у першу чергу захопити під свій будуючий вплив усю україн. молодь.

10) Молодість — золотий вік людини; шукання шляху та кристалізація. Тут кладеться основи під усю діяльність людини-громадянина.

11) Молодість і зокрема перша її фаза молодечість вимагає якнайбільше уваги й дбайливості з боку цього українського громадянства та всіх наших національних організацій. Але й сама мусить виявити свій гін до самоорганізації у місцевих наших товариствах для праці над собою.

12) Шлях праці молоді — це самодіяльність, самовиховання й самоосвіта. З цього шляху виjde вона напевно на широке поле творення нашого нового та кращого національного життя.

РЕЗОЛЮЦІЇ У КООПЕРАТИВНИХ СПРАВАХ.

13) Ідея кооперації, гасло єднання сил для великого діла господарського визволення має для українського народу особливе значіння. Український нарід, зложений переважно зі селян та інших працюючих верств знаходить в кооперації могутню зброю для оборони свого права на існування і для розбудови народніх варстатів праці.

Кооперація, здешевлюючи посередництво, розбудову торгівлі, промислу і кредиту, зміцнює організм цілого народу та дає йому засоби для культурного, національного і соціального піднесення.

14) Кооперативна ідея вщиплює в душі громадян запал до праці для загального добра не лиш особистого, плекає думку про взаємну любов і допомогу слабшому, та боротьбу з усім покриттям. Такими шляхами кооперація змагає до заведення нового ладу без гнету й визиску, ладу, який найкраще може українському народові забезпечити буйний розвиток.

15) Щоденною працею кооперація привчає нарід до чесності в господаренні громадським грошем, дає нагоду стати характеру у витревалості й силі волі, та вчить господарності й ощадності. В добре веденій кооперації нарід щоденно і практично вишколюється до того, як самому брати свої справи у свої руки.

16) Зїзд Української Молоді закликає всю молодь стати як один муж в ряди пропагаторів рідного виробництва й торгівлі, згідно з гаслом „Свій до свого!“, в першій мірі підтримуючи кооперативні крамниці, каси-щадниці, молочарські та інші спілки. Молодь повинна вже у школі привчатися до ведення шкільних кооператив, брати діяльну участь в організації свят кооперативу, в збірках дрібної ощадності, в єдинуванні членів до кооперативу, в організуванні кооперативних бібліотек та самоосвітніх гуртків, в улаштуванні кооперативних вистав, в поширюванні кооперативної преси, памятаючи, що тільки з упертою дрібною, масовою праці виростане гасло „Один за всіх, всі за одного!“ — це нині наймогутніший засіб гуртування розпорошених сил народу.

РЕЗОЛЮЦІЇ У ЖІНОЧИХ ТА ВИХОВНИХ СПРАВАХ.

17) З уваги на вважливі завдання українських жіночих організацій — Зїзд взиває українську жіночу молодь до підсилення гуртування й праці на терені тих організацій та признає, що громадський труд українського організованого жіноцтва є чинником, який скріплює національні сили до досягнення найвищого ідеалу.

18) Зїзд признає, що для всебічного розвитку молоді, закріплення і для її громадського вишколу є необхідним виховувати молодь у таборі, постійних і мандрівних оселях.

19) Витяє акцію українських організацій, що в розумній ваги таборового життя від років організують, підтримують і кермують таборовим рухом та взиває українське молоде покоління до масової участі в таборах-оселях і безупинної підсиленої розбудови усіх типів таборування.

РЕЗОЛЮЦІЇ У СПРАВАХ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.

20) Стверджуємо, що фізичне виховання молоді є необхідним складником загального виховання народу для досягнення повновартісних громадян. Всестороннє фізичне виховання цілого загалу вишколює фізично й морально сильні одиниці, вивітовані всіма тими срикметами, що є найважливіші, зокрема в нинішніх часах для нас, а саме: підготує людину до боротьби за існування та за найвищі ідеали кожного народу.

21) Тому взиваємо все наше громадянство: а) заохочувати і приєднувати громадян, головню всю позашкільну молодь села до активної

Добре свідоцтво — Практична нагорода

ФОТОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ

Найновіші моделі всіх фабрикацій поручає

43/91 а **найдешевше** 7—10 у найбільшому виборі

„ФОТО-РАДІО-ПАЛАС“

Львів, Маріївська площа 8 — (Д/м Шпрехера)

участі в національних тіловиховних товариствах і організаціях,

б) приєднувати до національних тіловиховних організацій в місті всю фізично й умово працюючу молодь.

в) повести якнайширшу освідлюючу пропаганду за участю всієї молоді, головню у таких тіловиховних товариствах, що розвивають свою діяльність у здорових природних умовах, себто на свіжому воздуху й на сонці. В зв'язку з тим слід пропагувати мандрівництво, таборове життя, плавання, веслування, лещетарство і т.п.

22) Взиває всі тіловиховні товариства на терені краю аступити в члени Українського Спортового Союзу, який є єдиною управленим надавати напрямні розвоєві українського спорту.

РЕЗОЛЮЦІЇ У СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ СПРАВАХ.

23) Піднесення сільського господарства мусить стати для української молоді необхідним завданням.

24) Праця „Сільського Господаря“ змагає з усіх своїх діяльностях до піднесення добробуту села, в цій праці необхідна допомога всієї української молоді.

РЕЗОЛЮЦІЇ З ДІЛЯНКИ ГІГІЄНИ.

25) Зїзд Української Молоді, що під гаслом „Молодь Майбутнє Нації“ — радить над шляхом повного її духового й фізичного розвитку, визнаючи важливість аського й нікотини жакливим самогубним засобом кожного молодого покоління й різко п'ятувати альголізм, як велике національне лихо — взиває ціле молоде покоління українського народу — до тверезого, здорового життя, до суворої абстиненції від альголізму, нікотинізму, наркотиків, та до активного змагу за поширення відродженецької ідеї по всіх закутинах української землі.

26) Зїзд Української Молоді взиває українську молодь заповнювати ряди українських товариств, що працюють на полі гігієни, брати з них активну участь та добути ними знання пристосовувати в щоденному житті.

Облігації 6% „Народової Позички“

на покриття премій від обезпечень на умовах устійнених розп. Міністра Скарбу з дня 21. VII. 1934. Дз. Р. П. ч. 66, поз. 582 приймає

„КАРПАТІЯ“

Товариство взаїмних обезпечень на життя у Львові, Ринок ч. 38. Подрібні умовини прийняття облігацій висилає Товариство на бажання інтересованих.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— З Мукдену повідомляють, що арештували старшину манджурської артилерії Лю Хун Тіа за участь у вбивстві в 1931. р. полковника японського штабу Накамура. Це вбивство полк. Накамура було безпосередньою причиною збройної акції Японії у Китаї, яка триває досі.

— Аргентинський уряд аложив у парламенті проєкт закону про приступлення Аргентини до договору Бріан-Келлога.

— На ріці Іод недалеко села Рай перевернувся човен з 40 особами. 26 осіб вирятували, решта згинула.

— Транспорти італійських військових частин до Сомалі й Бритреї відбуваються даліше.

— Св. Отець має на думку призначити нового берлінського єпископа. Буде ним мбуть гр. Пройсінг, єпископ у Аахтстег (Баварія).

Новий Самоуправний Закон

(Друге справлене і доповнене видання)

Ціна тільки: зол. 0-80

(з поштовою пересилкою

0-95 зол.). —

Хто надішле належність складанню П. К. О. 504.060 тому негайно вишле книжечку Адміністрація „Діла“, — Львів, Ринок ч. 10.

осадженими вікнами, кожний призначений на 200 до 250 людей.

Зразу й без помостів. Помости і лаштунки на спання попід стіни і посередині, — долон і горою, — дороблювали вже пізніш. Зразу річ йшла про те, щоби склементити хоч які притулки в дахом над головами тисячок бездомних виселенців, здебільша самого жіноцтва і цілих отар заляканої, голодної і перемерзлої дітвори, що таборились голотіч і голіруч на мокравій толоці.

Табор, як табор; з ладом не був ніколи. Все провізоричний, на час війни, яка „небавом“ мала кінчатись. Згодом, як війна розгоріла і затяглася, годі вже було надіятися її лагідного, отже й швидкого закінчення; вона йшла на загладу держав, якої без цілковитого погрому не можна було подумати. Тоді і по таборах звернено увагу на соліднішу будову бараків, а старі по ряду перебудовувано, так, що витворилися два типи бараків. У перших дванадцятьох секціях були бараци „старого“, у решті — „нового“ типу. Ці останні були вищі, ясніші, поперегороджувані на відділи, мали кращу вентиляцію та безпеку перед зимом і вогнем і вигідніші та доступніші лаштунки на ночівлі. Будівля нових та перебудованих старих бараків не припинювалась ніколи, як літом так зимою. Осіню 1915. року, після завершення всіх баракових будівель, був табор поділений на 20 секцій, крім адміністраційної і шпитальної. Кожна секція складалася з 8 бараків і з великого будинку посередині, призначеного в половині на секційну кухню для вісьмох бараків, а в половині на інші таборові установи. Дві секції — сімнадцята і вісімнадцята — мали бараци нового типу, а п'ять секцій бараци так звані „фамілійні“, в яких не було лаштунків на ночівлі серединою і по під стіни, лиш

залізнi ліжка, уставлені у два ряди, кожне з окремою постелею. Ці фамілійні бараци були призначені для людей, привиклих до кращого способу життя. Бараци дев'ятнадцятої секції були поділені на окремі одно- і двокімнатні помешкання, котрі давали оману маломіських міщанських помешкань і були призначені для виселенецької інтелігенції. Однак згодом число тієї інтелігенції так збільшилося, що скількість тих „люксусових“ мешкань показала недостаточну. Щоби цьому лихові зарадити, перебудовувано зразу інші, звичайні бараци; опісля в 1917. році стали будувати бараци з одно- і двокімнатних помешкань для інтелігенції, з пісково-вапняної цегли. Називалося, що це будівлі — трикві; а то — віденський центральний уряд, не знаючи, що робити після війни з таким коштовним табором, вирішив призначити його на захист для долішньо-австрійських інвалідів. І відповідно до наміченої цілі, вирішено ставляти даліш будівлі солідні, мурованим способом. У практиці виявилось, що й ці будівлі були ставлені прихватком і — тандитно.

Водночас з бараками ведено всякі інші будівлі, яких вимагала організація, безпека, утримання та прохарчування примарного табориська, котре в своєму нутрі поміщувало постійно двадцять п'ять до тридцять тисяч народу, а було, що й поверх тридцять шість тисяч. Вода питна була добра, з водотягів; воду до прання спроваджували зі ставу. Освітлення електричне, теж знамените, однак у звичайних бараках — дуже скупеньке. Табор мав власну якнайкраще улажену електривню, ведену фаховими силами під орудою електротехніка Е. Біцана. Впродовж 1916. року табор сканалізовано, а відходи, по перечисленні в окремій кокосовій „дестиларії“, каналом відпливали до ріки (Далі буде.)

Audiat et altera pars.

Власники невикупленої частини „Українського Городу“ про справу заміни її з магістратом.

В останніх днях появилися в „Ділі“ (ч. 169, 174) алярмуючі вістки, що невикуплена частина площі „Сокола-Батька“ переходить в дорозі заміни на власність львівського магістрату. Ці вістки у пресі, а також балачки що йдуть (як завжди в таких випадках буває) по місті, виходять мабуть із кругів зближених до „Сокола-Батька“. Вони є формуловані в той спосіб, що — мовляв — кількох „заможних“ громадян, фізичних співвласників т. зв. „Українського Городу“, допускається національного злочину, не хотючи підоджати на викуп своїх пайів і виключуючи приватно якусь „мажоритку“ з львівським магістратом. Неповинформовані про дійсний стан справи громадянство мусить на основі тих вісток віднести враження, що все це твориться поза плечима Старшини „Сокола-Батька“, з великою шкодою для цієї установи і для українського стану посідиння.

На ділі справа вигядає дещо інше, про що можна переконатись на основі актів спілки „Український Город“.

А саме: п'яток фізичних власників (до речі: за винятком одної людини, це вже друге покоління власників, себто діти тих громадян, що перед 24 роками закупили площу при вул. Стрийській) невикупленої ще частини т. зв. „Українського Городу“ звернулося ще в 1931 році до Старшини „Сокола-Батька“ з пропозицією приступити до фізичного поділу площі. Співвласники запропонували за це деякий еквівалент у землі та просили виділити їм ту частину площі біля Стрийського Парку, що не надається на спортові цілі. Після кільканадцятимісячних переговорів дійшло до умови, на основі якої Старшина „Сокола-Батька“ в особах пп. рад. Стеблецького, радн. Лукавечконого та інженіра Свірського погодилася на фізичний поділ площі. За це фізичні співвласники віддали „Соколові-Б.“ 1848 квадрат. сяжнів землі.

Слід тут подати деякі цифри: цілість площі має 18.097 квадрат. сяжнів. На один пай, себто 1/20 випадає 908 квадрат. сяжнів. „Сокол-Батько“ є в посідинні 14 пайів — фізичні власники 6 пайів. За кожний пай фізичні співвласники жертвували на „Український Город“ 308 квадрат. сяжнів, себто більше як 1/3 своєї власності. Заключаючи ту умову, представники „Сокола“ заявили, що дальше викупно площі вважають нереальним і недоцільним з огляду на брак фондів та з огляду на вповні вистарчаючу поверхню (майже 9 моргів) „Українського Городу“, який і так вимагає ще величезних вкладів, щоб міг як слід виконати своє завдання спортового майдану.

На виділеній частині площі співвласники бажали перевести парцеляцію. Дня 5. X. 1932 р. внесли спільно „Сокол-Батько“ і власники невикупленої частини до Дирекції Краєвого Союзу Кре-

дитового (Центробанку), як табулярного власника площі, ось яке письмо:

„Співвласники реальності при вул. Стрийській ч. 9 (т. зв. „Український Город“), а саме Т-во „Сокол-Батько“ в 14/20 і фізичні власники в 6/20, подають отсим до відома Хв. Дирекції, що заклали договір щодо фізичного поділу реальності на дві частини. Північна частина з простором 3600 сяжнів квадрат. припадає по думці того договору на спільну невиділену власність фізичних співвласників і вичерпує їх 6/20 частей реальності, полуднева частина, яка обіймає цілу решту реальності, припадає на власність Т-ва „С.-Б.“. Фізичні співвласники виготовили план парцеляції простору, який припадає на їх власність і предложили той план Магістратові. Магістрат жадає, щоб оголосили повновласники табулярного власника реальності для обговорення справи парцеляції, евентуально заміни площі на іншу, тому, що місто хотіло би ту площу заложити для себе. Тому підписані власники реальності вибрали на повновласників Вп. пп. інж. Івана Свірського (тодішній містоголова „Сокола-Батька“), Володимира Соловія і д-ра Костя Паньківського і просять, щоб Хв. Дирекція підписала зазучену повновласть для тих повновласників для переведення переговорів у Магістраті“.

Від „Сокола-Батька“ підписали те письмо пп.: голова М. Заячківський і справник м-р Мигалів.

Коли переговори з магістратом у справі парцеляції та забудування площі не довели до ні-

чого, тому, що згідно з урбаністичними планами міста Львова цей терен є призначений на парковий резерват. — співвласники рішили погодитися на пропонувану містом заміну на міські ґрунти. Тому треба було нового уповноваження Краєвого Союзу Кредитового і дня 2. листопада 1934 року вислано письмо до Дирекції К. С. Кред. де м. і сказано таке: „Підписані співвласники реальності вибрали на свого повновласника п. д-ра Костя Паньківського та просять, щоб Хв. Дирекція підписала повновласть для ведення переговорів з Магістратом м. Львова щодо заміни ґрунтів“. Те письмо підписали в імені Старшини „Сокола-Батька“ пп. інж. Хроноват, як голова і п. Благітка, як справник.

Отже бачимо, що фактом заміни частини ґрунту з магістратом Старшини „Сокола-Батька“ не то не була заскочена, але що та заміна була переведена за згодою і теперішньої Старшини. З другої сторони бачимо, що ті самі фізичні власники, яких п. Сокол повчає, що „добро Нації понад усе“, зложили пожертву на „Український Город“ у формі 1848 квадрат. сяжнів землі, що дає у грошах навіть по рахунку „Сокола-Батька“ суму 5.000 (пять тисяч) зол. на кожного фізичного власника. Прошу вказати тих українських громадян, — а є в нас ще люди далеко заможніші від тих „заможних“ фізичних власників, — що зложили таку суму на викуп „Українського Городу“! (Не можна теж забувати, що площею фізичних власників користуються „Сокол-Батько“ даром впродовж 24 років!). Чому тим людям відмовляється тепер права диспонувати своєю власністю, за яку не тільки їх батьки, але й вони добре заплатили? Невже варто ширити такі погляди про права приватної власності?

Олена Федак-Шепарович.

Лекції на українські теми в Лондоні.

Під кінець червня було заповіджено в Лондоні ряд лекцій на українські теми. Англьо-Український Комітет запрохав п. проф. Р. Смаль-Стоцького з Варшави, щоб виголосив лекцію на тему „Вага українського питання“ в палаті послив, дня 26. м. м. Рівночасно запросили його ще в Королівський Інститут Міжнародних Справ і Товариство Близького і Середнього Сходу, щоб виголосив лекції на українські теми і в цих інституціях.

З незалежних від цього причин, п. проф. Стоцький не мав змоги виголосити заповіджених лекцій у червні та прохав про пересунення їх на осінь. Англьо-Український Комітет і Королівський Інститут Міжнародних Справ відкликати оголошені лекції, а Т-во Близького та Середнього Сходу, яке поробило дальше йдучи приготування до лекції, не могло її відкликати, тому звернулося до перебуваючого в Лондоні європейського кореспондента американської „Свободи“, п. Євгена Ляховича, щоб він виголосив відчит на таку саму тему.

„Дейлі Телеграф“ з дня 26. м. м. подав слідуєчу новинку про відчит п. Е. Ляховича:

„Товариство Близького і Середнього Сходу, „Леді Люсі Брукер гостила в своєму помешканні, 43 Гаррінгтон Гарденс, в понеділок дня 24. членів Товариства Близького та Середнього Сходу, які зібралися, щоб почути викладу п. Євгена Ляховича на тему „Україна і Близький Схід“, Майорд Дж. В. Гіллі був предсідником а присутніми були:

„Посол Сауді-Арабії посол Ірану, посол Альбанії, посол Естонії і паві Шмід, посол Литви, коломбійський шарж д'афер і паві Рестрепо, князь Михайло Сумбатов, княжна Асфа Ільма, графиня Денбі, граф де Жерміні, паві Гвалт-Томсон, леді Бойл, сер Фелікс Брунер, леді Гюйт, леді Ройдс, п. П. Альмадакос, паві Льюїс Мекларой, п. Шейсте, паві Юсбам, адмірал і паві Ніколсон, паві і паві Воріс Емір Алі, паві Персі Бремлей, паві Вледен, паві і паві Сайд Рует, полк. Т. П. Естертон, паві Крессі Маркс, місс Мей Двейн, п. Ріад Заде, полк. і паві Е. Тейлор,

ВАСИЛЬ СОФРОНІВ.

КАНОНІЧНА ВІЗИТАЦІЯ.

(З вакаційних вражень).

У отця Зунка на приходстві — рух. Єпископ Григорій з Перемишля обідає тіснянський деканат. У вівторок буде у Ветлині, а ще нічого не приладжено. Церковний комітет і ціла громада на ногах. Направляють будинки приходства, малять, білять, ставлять парки, зводять тріумфальні брами.

Син дядька повіршовував власного помислу написи на табличках і прикрасив їх визерунками. Над дверми приходства видіє:

„Витай нам Архиєрею, для Тебе беться те серденько священіче“. Намальована мітра, а під нею серце з хрестиком на вершку.

Споро часу заняло писання привітів. Отець Зунко всю фантазію вичерпав. Вечором приходять газди і діти на пробу. Найгірше з тим словом „Пресвященний“. Завжди виходить у газдів „Пересвященний“ або „Первосвященний“.

— Повторяйте за мною: Пре-о-священний — каває отець Зунко.

— Ба, я-ж повідам: Пер-во-священний..

Як усі вже відійдуть, тоді сам отець Зунко сідає за стіл і зубрить свою промову та проповідь, яку має виголосити у церкві при Владичі. Повипишував собі її на карточках і стиснувши голову долонями, перечитує їх безконечні числа разів:

„Ось минуло 35 літ...“

Справді 35 літ минуло, як в далекім гірським тіснянським деканаті була остання канонічна візитація.

У кухні своя жура. Господиня Мариса (у канонічній віці) перегадає скупі запаси целебської комори, студіює куховарську книжку і журиться, що зварити Владичі в середу на обід, бож то піст, а ярини в горах ще ніде дістати не можна. Уся надія на мене та на мою рибацьку штуку. Мають бути пструги мариновані, пструги з майонезі, пструги печені і пструги таки так. Тимто я від ранку до пізнього вечора броджу понад Ветлинку і махаю аудкою як ціпом. Що пструг — то на душі лекше. У ліс за суніцями пішла ціла експедиція дітей. Того дня від 9-ої години ранку бандерія зі сто ковей, закрсичених у жовто-блакитні стрічки, гарцює по оболону перед приходством. Кожний кіннотчик у білій полотняній одежі, з прапорцем у руці і воґнем в оці. Худі, гірські коники іскри копитами крешуть. Колишній австрійський „штандовий“ капраль від уланів як віс у свого буланого й у свої стремена із посторонків. У руці великий жовтоблакитний прапор, а голос як у полководця:

— Кіннота, на мій приказ, кольона в право... — Гарцює перед лавою, наказує, картає.

Коло першої години, у саму полудневу пору останній перегляд у кольоні. Напереді сиві коні, потім гніді, потім карі. Усе в порядку. Руші! Затупотіли копита по камінистім, розпеченім дорозі. Чвірка за чвіркою йдуть білі їздиці із прапорцями. Напереді командант дає останні накази. Загорнулися у тумани куряви і поплили. Як візія минулого.

Нагадалося:

„Військо йде, хоруговки мають...“

Щось стиснуло за серце, за горло.

Поїхали.

— Де промова? Мариська, де поділася моя промова? Шукайте за промовою!

Отець Зунко виходить зі себе. Десь підчас порядкування затратилися карточки з його промовою, а тут Владича вже на краю села, вже дзвони на дзвіниці грають. Все в хаті йде жуґом, у переверти. Нарешті, під стиртою старих газет знаходиться затрачена промова.

При першій тріумфальній брамі зібралося ціле село. Там де дорога пробігла міст понад Ветлинкою і через горб білою змійкою всувається поміж хат „старого села“, показалася хмара куряви. З куряви виринули голови коней і постаті їздиців.

— Ідуть! Ідуть!

В середині походу, окружена з усіх боків кінним почотом, сповита туманами пилюки, котиться поводі бричка з Владичою і його почот. З брички висідає висока, достойна постать у фіолетній мантиї.

— Високостойний Первосвященний — почав солтис свій привіт від громади, але зміркував, що це не так, як його вчили і завернувся: — Високостойний Пересвященний..

Тупнув ногою і ще раз:

— Високостойний Преждеосвященний Владичо!.. — Ще хвилину подумав, потім зрезигновано здвигнув раменами на знак, що це дивненьке слово сидить йому на кінці язика, але трудно його виволити і хутко передав хліб та сіль Владичі, а сам зробив місце дякові.

І дякові не пішло ліпше. Зі зворушення затявся після першого речення, закліпав очима, підтягнув кілька разів носом і почав хлипати устами, якби хотів у повітрі зловити те слово, якого йому бракувало.. На щастя за плечима стояв уже отець Зунко в ролі суфлера і оба щасливо довели привіт до кінця.

Зате голова аматорського гуртка, який витав Владичу від читальні і кооперативи, дає цілу те-

пані Р. Дж. Арнольд, п. Константінеску, пані Еткінсон, полк. і пані Сесіль Маллон, пані Вітам Таффель, майор де Альда-Пар, міс А. В. Пайк, пані Дм. Гелетай, п. Алі Асиф Заррінкафш, міс Еліт Дорган, п. Ленселот Лотон, пані Волтер Блекмен, п. і пані Гвін Воган Морган, міс Д. Воган Морган, п. Т. В. Мартин, п. Г. Н. Атанасіадес, пані Везлей, кап. Ролжер Долбей, міс Олівія Лемб, п. Артур Саймон, пані де Гартман, п. Чарло Ніл, пані Мек Гаїртер, п. Еш Нікольн, пані

Реджинальд Вотсон, п. Леонард Стін, пані Каррінгтон Уайльд, пані Джеймс Вільсон, д-р В. Ю. Кисілевський і пані Невіль".

Подібну новинку подав також депіш "Таймс" та інші. Помилково подано, що п. майор Гіллс був передісником — він того вечора був покликаний до палати послів до переведення поправки у внесенні до фінансових справ (п. Гіллс був давніше віце-міністром фінансів). Його місце займав п. адв. Е. Нікольн. (УКБЮРО, ЛЬОНДОН.)

Самоврядні вибори в Дрогобиччині.

ВИСЛІД ВИБОРІВ. — ЗІБРАННЯ ВОЛОСНИХ РАДНИХ.

Самоуправні вибори в Дрогобиччині покінчилися в половині червня ц. р. Цілу виборчу акцію пераів Повітовий Народний Комітет і по українській стороні виступали тільки виборчі організації і виборчі листи кандидатів УНДО. Громадські вибори були попереджені двома численними повітовими зборами і працею відпоручників П. Н. К. на місцях. У всіх громадах за виїмком п'яти були виставлені самостійні українські листи, які в кількох громадах стали основою корисного для нас компромісу, а позатим скрізь велася завзята виборча боротьба серед дуже для нас трудних обставин. Одним із проявів тієї боротьби були численні наші виборчі протести з кожної громади, де вибори не дали бажаного успіху, однак ані один із тих протестів не був покладений згідно з внесенням протестуючих. У всіх громадах повіту вибрано 1570 радних, з того 1206 українців, 276 поляків, 56 німців, 32 жидів.

Волосні вибори були основно і подрібно приготовані двома передвиборчими нарадами в Дрогобичі, а особливо нарадами громадських радних у кожній волості, переведеними відпоручниками П. Н. К. Такі наради відбулися по деяких волостях двічі і тричі і в їх висліді zorganizовано всюди український виборчий комітет. Виборча боротьба була тут ще завзятіша і зустрічалась із ще більшими труднощами, як при виборах громадських. Зокрема між іншим була вона утруднена тим, що ніколи не можна було перевести точного обчислення голосів, бо на місце голосуючих солтисів і підсолтисів, вибраних громадськими радними, в останній хвилині були покликвані до голосування заступники, які при системі пропорціональній дуже часто переважували вислід вибору на бік проурядових лист. У деяких волостях вибори відбувалися по два, а то й по три рази. Дрогобицький повіт обіймає 10 волостей і 2 громади: Східницю і Трускавець на правах волостей з 208-ма волосними радними. На ту кількість радних вибрано 131 українців, 66 поляків, 6 німців і 5 жидів. З українських самостійних лист вибрано 92 радних за виїмком Горушкя, де українські виборчі заключили компроміс із проурядовою групою, після

чого повновласник тої групи повичеркав з компромісової листи всіх наших кандидатів, а на їх місце повписував самих своїх і таким чином там вибрано самих урядових кандидатів, а зпоміж них опісля вітла українця Андрушак. І так з української самостійної листи у волості Дерези-чі вибрано сімох радних проти девяти, а то наслідком того, що виборці з Ясениці Сільної, скомунізовані громади, в останній моменті покинули українську виборчу організацію, в Добрівлянах вибрано з української самостійної листи 11 проти 9, в Кропивнику Новім 11 проти 9, в Лішні 10 проти 10, в Найдорфі 12 проти 4, в Медичинах 8 проти 13, у Стебнику 10 проти 10, в Східниці 5 проти 7, в Трускавці 5 проти 7.

При виборах до волосних управ вибрано в Найдорфі і Кропивнику Новім вітлів, як українських самостійних кандидатів, у двох волостях вибрано до управи нашу більшість і так у Лішні на 5 членів управи 4 самостійних українських кандидатів, у тім нашого підвітла і в Стебнику 3 наших кандидатів, у тім урядуючого підвітла. в Східниці і Трускавці маємо по двох членів управи проти двох поляків. Отже у тих волостях маємо рішучий, або в однаковій мірі співрішучий вплив на їх управи. Поза тим у кожній з дальших волостей за виїмком Рихтич, увійшов до управи самостійний український

кандидат як лавник згідно підвіт. По національності є у всіх волостях 3 вітлів, 7 підвітлів і 19 лавників українців.

До Повітової Ради увійшло з української листи 8 членів, а саме: о. Бень, Володимир Білас, Степан Бобешко, Іван Дубик, Олекса Гавдяк, Володимир Ільків, Гриць Когут, Михайло Фрайт, а до Повітового Виділу вибрані: о. декан Мехелита і Гриць Когут. Українські члени Повітової Ради уконституували свій клуб під проводом о. Мехелити.

В дні 24. червня ц. р. відбулося в Дрогобичі зібрання українських волосних радних з цілого повіту, вибраних зі самостійних лист, скликане Пов. Народним Комітетом. Голова П. Н. К. д-р Витвицький зложив вичерпуючий звіт з цілої виборчої акції, після чого зібрані однодушно рішили висловити признання і подяку П. Н. К. і його проводові за всю суму організаційної і підготовчої передвиборчої праці.

З черги д-р Блажевич виголосив основний реферат про компетенцію поодиноких органів самоуправи, а саме громад і волостей, громадських і волосних рад, солтисів, волосних управ і вітлів та про самоврядне бюджетове право. На основі того реферату розвинулась річева дискусія, в якій була порушена ціла низка поодиноких питань, зокрема відносно іменування волосних службовиків та їх винагороди, прав української мови в самоуправі, справ податкових і бюджету. Рішено у всіх справах самоврядування бути в постійнім зв'язку з П. Н. К. і в близькому часі відбутися подібне чергове зібрання волосних радних.

На воздух і сонце
...нехай завжди
буде з Вами

НІВЕА

Шни зол. 0.40 до 2.60

Чеські музики в українській церковній музиці.

Під таким заголовком видала Чеська Академія Наук і Мистецтва окремою книжкою працю нашого музиколога доцента Федора Степика. Книжка писана по чеськи, має 46 сторін друку на доброму папері, великого книжкового формату. (Прага 1935). Автор порушує проблему чеської музичної еміграції у схід Галичини, при чому обмежується лише за церковну музику. Праця та має передовсім значіння для історії чеської музичної еміграції, що зрештою підкреслює чеський музиколог проф. Неведлі у своїй рецензії на цю працю. Для нас вона є також цінна. Передовсім відновлюємо собі в пам'яті часи епископа Снігурського (около 30-тих років XIX. ст.), коли то духовні кола вважали своїм обов'язком удержувати при катедральних церквах музику-професіоналіста, щоби було кому всеціло віддатися так важкій частині обряду, яким є церковний спів. А що наших музик тоді не було, то покликано до праці чехів.

У такому Перемишлі, довідуємося, працювали чехи-музики при греко-кат. катедрі протягом 60 літ (Навке, Серсаві, Седляк). І у Львові був свого часу постійний диригент хору при архикате-

дральним храмі св. Юра — Ролечек. Всі вони причинилися до поширення музичної культури тим, що провадили хори, учили музики і komponували твори для церковних потреб.

У Чеха Моравця вчилися піоніри галицько-української музики Вербицький і Лаврівський, у Серсаві — А. Вахнянин. Отже чехи виховували наш перший музичний доріст у Галичині.

Крім того праця доц. Степика кидає жмут світла на плекання церковної музики у нас і наводить важні історичні факти та устійнює по можливості дати.

Автор задумує простудіювати ще докладно поточний матеріал і тим поглибити свою студію. Тоді малиб ми компетентний образ діяльності тих чехів і моглиб рішити оскільки вони соєю творчістю помогли до розвитку української церковної музики.

А покищо велике спасибі авторові за дбайливе опрацювання скупого і порозкиданого по різних архівах матеріалу. Книжка його буде одною з відстав до будови історії галицько-української музики.

Цегельський Євген.

Пам'яті д-ра Ст. Дністрянського і д-ра Андрія Чайковського.

Делегатура Союзу Українських Адвокатів у Перемишлі відсвяткувала пам'яті наших визначних правників пок. Отчислава Дністрянського і пок. Андрія Чайковського.

Дня 30. червня 1935. в год. 12.30 зібралися крім членів українського правничого світу ще і репрезентанти місцевих культурних і економічних установ, перед якими виголосив проф. д-р Володимир Старосольський зі Львова виклад про д-ра Дністрянського, а по нім голов. місцевої Делегатури СУА д-р Микола Рибак виклад про д-ра Андрія Чайковського. Виклади відбулися в салі Бесіди.

По офіційній частині відбулися річні сходи Делегатури СУА, які почала тим сходами 11. рік свого існування. По зложенні справоздання з діяльності за попередній рік вибрано поновно головою адв. д-ра М. Рибак, секретарем м-ра Навроцького, а касіром д-ра Козьоринського.

Підчас дискусії порушено і обговорено справи прав нашої мови в судах і адвокатській палаті, як також справу переселення наших правників на Волинь.

У зборах взяв участь делегат Президії СУА д-р Старосольський.

Декрет проти бойкоту виборів до союму.

В кулуарах союму кружляють поголоски, що уряд підготував спеціальний декрет зі санкціями проти агітаторів, які накликуватимуть населення до бойкоту виборів.

Покійно відомо, що польські соціалісти та ендеки рішили не брати участі у виборах до союму.

Французько-німецькі розмови.

БЕРЛІН. 4. 7. ПАТ. „Дойче Альгемайне Цайтунг“ пише: У французській публічній опінії дискутують в останньому часі можливість навізати французько-німецькі розмови. Водночас є

згоди на тему евентуального виїзду посла-ра Рібентропа до Парижа. 6 чутки, що амбасадор Рібентроп особічно введовзі кількадесят підпочинюк.

атральну виставу. Був одягнений у сині шаравари і козацьку шапку з довгим червоним шматком і говорив з патосом, широко розмахуючи руками як на сцені. Тільки перешкождали йому грохи в руках його занадто легкі шаравари, за які що хвилини зі страхом лапався руками, щоби не злетіли.

Владика слухав цих привітів, у яких було більше правдивого зворушення як красномовного хисту, меланхолійно покинував головою і щиро дякував. Були такі, що навіть бачили сльозу на його очах тоді, як вийшли проти нього малі діти з китицями гірських квітів і давніми, дитячими голосами виголошували свої привіти.

Решта пішла як по маслі. На другий день у церкві співав нарочно zorganizований хор під управою громадського секретаря, дяк регабілітувався після вчорашньої промови — апостолом, а отець Зунко полисувався проповідю. Підчас обіду домінували пструги, а сонце — сонце обливало гірську долину своїм кип'ятком, якби хотіло надолужити Владичі всі браки завважені в парохії.

У саме скварне полудне знову почала збиратися на ободоні бандерія. У тяжкій, фіолетній мантиї вийшов Владика і благословив на прощання нарід. Чекала його дальша їзда гірськими дорогами, у спеці і порохах стоїнної кавалькади.

Пойхали. Затупотіли копита, закурилася дорога, задуднів міст над Ветликою. Ше хвилини і замовкли прощальні дзвони, осіли порохи на придоріжжі сіножаті і люди живо розмовляючи, спровола розвішались домі. Лишилося лиш те саме небо з білими хмарками, ті самі гори як зелена коліска і сонце — як монстранція.

З організаційного руху.

Повітовий Нароцній Зїзд УНДО в Коломиї.

10. червня ц. р. відбувся Повітовий Нароцній Зїзд УНДО в Коломиї. Присутніх на зїзді було 79 делегатів з Коломиї і повіту. Заступлених було 38 громад. Від імені Центрального Комітету Парції і УНР прибув на зїзд посол д-р Л. Макарушка зі Львова.

Зїзд відкрив голова ПНК п. Заваликут, котрий після повдикання Президії Зїзду в особах о. Гоянжука Миколи як голови. Винищука Дмитра як заст. голови і секретаря Гінчицького К. адв. авіт а діяльності Комітету за діловий рік. Звіт доповнив секретар і касієр. Зі звіту виходить, що крім організаційної діяльності ПНК заняття був головно підготовкою і переведенням громадських виборів у повіті. Велх нарад і конференцій відбулося 25, а з того 6 повітових нарад, що торкалися справ загальноорганізаційних і виборчих. Комітет мав на увазі всі ділянки з громадського життя в повіті та обговорював їх на своїх засіданнях. Головною діяльністю ПНК були громадські вибори, які починаючи від громадських (сімейських) та кінчаючи виборами до Повітової Ради і Повітового Виділу, випали ще до сьогодення. Належать своїм вислідом до найкращих у краї. У радах громадських, волосних і в Раді Повітової більшість радних це найкращі, передові люди, яких можна було підібрати німісцях зпоміж селян і інтелігентів, працівників на полі освітнім, господарським і кооперативним. Б між ними і чільні члени радикальної партії, бо комітет добирав людей з члени громадських рад без огляду на партійну приналежність.

Дуже річевий реферат політичний і організаційний виголосив пос. д-р Л. Макарушка, який засував винищення політичне і господарське подолання українського народу як цілості, а зокрема у Польщі в альянсу з проголошенням нової конституції.

Референт представив методи організаційної праці, яких треба триматись під теперішню пору. Порушив рівнож справу Всеукраїнського Конгресу. Присутні прийняли звіт реферату гучними

оплесками, висказуючи в той спосіб свою подяку.

У переведенні дискусії порушили делегати всі болячки теперішньої хвилі та підкресливали хибні і недовгоцінні наші села, які впринули в часі виборів до громадських рад. Делегати висловили своє здоволення, що вибори переводив виключно ПНК та що вислід їх в порівнянні з іншими повітами є здоволюючий. Перевибраний ПНК виїшов у салдуючій складі: Д-р І. Заваликут, голова, ф як члени комітету о. прал. Русин, радн. Кобринський, о. Гоянжука Микола, Слоболян Юра, господар, Микитюк Юр, господар, о. Лотоцький, Винищука Дмитро, господар сенаторка Кисілевська і Вінтонюк Михайло, господар.

Зїзд прийняв такі резолюції: 1) Повітовий Нароцній Зїзд у Коломиї висловлює одностороннє своє признание і подяку для УНР і Центр. Комітету партії за їх дотеперішню працю та заявляє свою підтримку у дальшій їх праці, визнає їх до оборони на майбуттє прав українського народу особливо під теперішню пору назріваючих політичних подій тут і за кордоном.

2) Хоча переведені громадські вибори виказали багато хиб нашого села, а вислід їх не може нас уповні здоволити, то проте взявши під увагу ситуацію в якій ці вибори переведено, і те, що вислід їх таки належить до найкращих в краї, Повітовий Нароцній Зїзд приймає до одобрюючого відомо так вислід виборів як і спосіб їх переведення.

3) Повітовий Нароцній Зїзд складає подяку Редакції партійного органу „Свобода“ за допільнування виборчої акції проголошенням в пору всіх виборчих регуляцій до громадських виборів, якими користувалося село, та визнає своїх членів поширювати цей партійний орган.

Вкінці треба відмітити, що цюгорічний Зїзд дуже ріжнися від попереднього і мав поважний діловий характер, що є доказом консолідації народних сил повіту і зрозуміння вті нашого подолання.

Політична нарада УНДО в Теребовлі.

У вівторок, 2. липня ц. р. відбулася в Теребовлі політична нарада УНДО в Теребовлі в приваті около 60 осіб, на яку прибули від Укр. Парламентарної Репрезентації і Центрального Комітету УНДО посланці д-р Степан Баран і Олекса Яворський. Нарату отворив і її проводив адвокат д-р Антін Залітний, що на ступі виголосив довшу промову про потребу політичної організації. З черги д-р Баран виголосив політичний реферат, а пос. Яворський організаційний, порушуючи при цьому і наші внутрішні політичні справи. На тему потреби переведення організа-

ції говорив о. Платон Карпінський з Острівки і на його домагання рішено скликати в найближчому часі окремі збори для вибору Повітового Народного Комітету. Нарати закінчено ухваленням признання і довіри для проводу УНДО і для Укр. Парла. Репрезентації і відспіванням національного гимну.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ,
ЩО ОГОВОЛЮЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ
ПРЕСІ.

Вічний договір між Польщею і Німеччиною.

„Газета Польська“ пише, що підчас наради мін. Бека з канц. Гітлером обговорювали не тільки польсько-німецькі взаємини, але теж інші справи, які цікавлять Німеччину і Польщу.

Канц. Гітлер висловив жах, що смерть марш. Пілсудського унеможливила зустрітись з будівничим польської держави. Найкращим вшануванням пам'яті вождя — заявив канц. Гітлер — буде вдержування польсько-німецьких взаємин згідно з напрямками покійного маршала з користю для обох держав.

Мін. Бек відповів, що польський уряд рішився виконати політичний заповіт марш. Пілсудського в усіх ділянках державного життя. Польський уряд глядить з здоволенням на затіснення польсько-німецьких взаємин.

Кореспонденти закордонних часописів у Берліні зазначають, що головною темою наради мін. Бека з канц. Гітлером була справа перемиїни 10-літнього польсько-німецького договору про ненапад з 26. січня 1934 р. на „лічний договір приязні“.

Французькі шоденники „Еко де Пари“ і „Л'Евр“ пишуть, що польський уряд рішив: 1) збільшити воєнну флоту і залує передати Німеччині будову нових кораблів; 2) Німеччина хоче намовити Польщу до спільної політики щодо Мемеля і Литви і 3) Німеччина бажає узгодити з Польщею спільне приступлення до східного пакту про ненапад.

Бльокада Італії на випадок війни з Абіссинією.

Вієнська преса пише, що британський уряд організує господарську і торговельну бльокаду Італії на випадок війни з Абіссинією. В цій бльокаді вайлоб участь кілька держав, нездоволених

МІН. БЕК СКЛАВ ВІНОК НА МОГИЛІ ПОЛЯГЛИХ ВОЯКІВ.

БЕРЛІН, 4. 7. ПАТ. Нині в год. 11.30 передполуднем мін. Бек склав в імені польського уряду вінок на могилі поляглих воєнків у світовій війні.

Перед мавзолеєм в алях „Унтер ден Лінде“ зішлось кілька тисяч людей. Перед мавзолеєм усталою почесну компанію війська з оркестрою. Кілька хвилин перед приїздом мін. Бека приїхав міністр війни ген. Бльомберг, ген. Фріч, командант м. Берліна ген. Шавмбург і командант берлінського корпусу ген. Віцлебен, усі з ад'ютаантами.

Був теж присутній директор дипломатичного протоколу гр. Басевіц, дир. східного віділу Мєваєр та радн. Лірє.

Мін. Бек прибув з амб. Ліпським, військовим аташе полк. Шиманським та його заступником майором Стеблком. Мін. Бек привітався з ген. Бльомбергом та іншими генералами і представниками уряду закордонних справ Німеччини.

Командант почесної компанії склав мін. Бек у товаристві вищих німецьких старшин, при звуках військової оркестри, склав під пам'ятником великий вінок з білими і червоними гвоздиками, перев'язаний шарфами польської барви. Опісля перед мін. Беком дефілювала почесна компанія війська.

—о—

Приємна та цікава лектура

де збірня оповідань

ВАСИЛЯ СОФРОНОВА

ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1.40 зол., з пересилкою 1.70 зол.

Замовляти в Адміністрації „Діла“ Ринок 10.

Українська мистецька вистава

У ХХХ-ЛІТТЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ У ЛЬВОВІ.

Для вшановання ХХХ-ліття Національного Музею Рада Союзу Прихильників Національного Музею у Львові рішила 5/IV. 1935 р. запросити окремий Комітет для влаштування в залах Н. М. ретроспективної виставки українського мистецтва. На нарадах запрошеного Комітету 19. травня і 15. червня 1935 р. усталою ось такий правильник наміченої виставки:

1) вистава обійме оригінальні твори українських мистців за останніх 30 літ — малярства, рисунку, графіки, різьби, архітектури, та композицій музичних і поетичних — в оригінальних рукописах;

2) до Комітету виставки входять представники усіх ідеологічних груп та мистецьких літературних осередків товариств;

3) право журі передається мистецьким групам і організаціям;

4) кожний мистець може мати на цій виставці до 3 речі своєї мистецької техніки (малярство, різьба, графіка) та есенуально 1 рисунок з довільної доби;

5) предмети на виставку слід присилати до кінця серпня ц. р. до Національного Музею у Львові (вул. Мохнацького 42), за зворот яких у цілості і своїм коштом рунить Управа Музею;

6) виставці звольте подати межі цін творів для їх забезпечення від огню й крадіжки, та для есенуальної гродажі в часі виставки;

7) Рада СПНМ признала на закупню вибраних творів мистецтва квоту 1500.— зал.

З огляду на необхідність перевести якнайбільше число закупів якнайкращих творів з наміченої виставки, Рада СПНМ разом із Радою Українського Товариства Прихильників Мистецтва звертається отсим до Українського Громадянства з закликом причинитися своїми пожертвами до створення фонду у загальній висоті 10.000 зал. на закупню українських мистецьких творів до галерії сучасного українського мистецтва в Національному Музею.

Пожертви на цю ціль належить складати на конта Національного Музею у Львові: ПКЮ 153422, в Земельному Банку Гіпотечному, або прямо в Управі НМ.

Звертаємось до Громадянства за допомогою українському мистецтву в тяжкий час загальної економічної скрути. Одначе з досвіду знаємо, що не було ніде такого доброго часу, в який говорилось би про за-великі видатки на духову культуру, навески на її твори скрізь і все замало видавали. Так само сьогодні мусимо ствердити, що не є ще так зле в нас, щоби не можна було серед 7-ми мільйонного народу зібрати отсю малу поміч для творців українського мистецтва. У тяжку добу національного життя слід пам'ятати, що байдужа неувага Громадянства до духової творчості найвищих цінностей світової ваги може довести до повільного застою та вслід за тим до безсладного і безсладного авмирання життя нації. Зате вічно живим і гомінкими представниками навіть даєно замерлих народів світу лишилися тільки твори їх мистецтва та поезії й науки.

Необхідність виявити усю велику силу української духової культури та ствердити нею — у постійних виставах збірок Національного Музею — творчий розмах сучасного українського мистецтва — може бути заспокоєна тільки шляхом збірної допомоги творцям і представникам цієї ділянки українського культурно-національного життя.

Львів, дня 1. липня 1935. р.

За Раду СПНМ: Еп. Іван, голова,
о. О. Базюк, скарбник, І. Свеніцький, секретар
За Раду УТПМ: Антін Рак, голова;
Іванна Левицька, скарб.; Надія Макухівна, секретар
Члени Комітету виставки:

О. Архипенко, В. Барвінський, Ю. Будманюк, С. Гордінський, Д. Горнякєвич, В. Залозецький, І. Іванець, Д. Іванцев, А. Коверко, О. Курілас, В. Ласовський, С. Литвиненко, С. Луцький, В. Масютин, П. Мегик, О. Новаківський, В. Перейбініс, Р. Сельський, М. Федюк.

НС БІЛКИ

— ПРИЙМАЮ ПАЦІЄНТІВ у моїм заведенні вул. Сикстуська 17 в сезоні літнім від 9—1 і від 3—6.30. В неділю і свята за попереднім оголошенням. НАСС. 1714 3-4

— Футра, всілякого рода, найвибагливіші, поручає Юліан Глушівський. пл. Капітульна 3. І. п. Телефон 554-46. 10 1—?

— З черчанського живця. Так звана „Палатка“ — закладовий ресторан став цього року на правду улюбленим збірним місцем для черчанських лікувальців. Добра кухня, знаменита оркестра „Ябцо-Джез“, затишні клубові кімнати, телефон — усе це дає лікувальцям змогу провести приємно позачепелевий час. 9 1—3

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущи 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 639 88-100

— Особисті вістки. У вівторок, 25. червня ц. р. відбувся на математично-природничім відділі львівського університету промоція на докторів філософії п. Василя Міліячука на основі дисертації з теоретичної фізики та п. Володимира Чорнодоло на основі дисертації з органічної хемії.

— Іспит зрілості в гімназії Рідної Школи в Городенці. До письменого іспиту зрілості приступило 16 абітурієнтів і абітурієнток. При письмений репробовано 6, а до устного, що відбувся в днях 24—26. червня ц. р., допущено 10 і всі здали: Будзик Микола, Макогін Іван, Марунчак Михайло, Місюра Василь, Михайлович Петро, Попович Віра Анастасія Олександра, Попович Степан Олекса Роман, Пухальський Антін, Рибчук Богдан і Хамів Маріян Антін.

— Самоліквідація „Альфи“. Від адвоката д-ра З. Шіппера, як правного заступника молочарської кооперативи „Альфа“, дістаємо висноження, що попередня вістка, подана в „Ділі“ про банкрутство тієї фірми не відповідає правді постільки, що „Альфа“ не банкрутувала, лише сама ліквідується у зв'язку з надто високими коштами ліквідації Кооперативної Ради, куди приділено „Альфу“ при останній кооперативній реформі. У тому самому листі знаходимо заміти проти вислову у попередній нашій новинці про „заманювання“ наших селян до „Альфи“: ніхто — читаємо — нікого не заманював і цей закид ображує ту фірму. — Помішуючи львівською те висноження, не можемо проте промовчати, що ось саме одночасно дістаємо від одного нашого тжаченика листа, в якому він жаліється, що фірма „Альфа“ (власник Герман Ландес з Городицької вулиці) даючи селянам молочарські прилади в заміну за молочні продукти, у наслідках довела багато селян до процесів і екзекуцій. Чи це правда?

— Кара за співання українського національного гимну. В перший день Зелених Свят, 16. червня ц. р. відбувся процесійний похід на стрілецькі могили на тернопільському цвинтарі, де місцеве духовенство відправило панахиду. Після панахиди зібрані відспівали першу строфу „Ще не вмерла Україна“ і спокійно розійшлися до дому. На донос поліції староство в Тернополі потягнуло до карно-адміністраційної відповідальності з арт. 18 права про проступки (нехиті, легковаження польської держави) кілька дівчат, що тоді на цвинтарі співали національний гимн. Лип 1. липня ц. р. староство в Тернополі укарало Марію Рудівну гривною 300 золотих або 14-денним арештом, а Ірину Шурківну і Олександру Яримовичівну по 100 зол. або по 7 днів арешту за відспівання на цвинтарі в Тернополі 16. червня ц. р. українського національного гимну, чим висловили свою нехит і легковаження польської держави. Рівночасно покарано голову Товариства Охорони Военних Моги Іллію Посмітюха гривною 100 зол. або 7-денним арештом за те, що не перепинив відспівання „Ще не вмерла Україна“. Засуджені зголосили відклики до суду.

— Остерога перед черевним тифом. Санітарна влада звертає увагу, що тепер, в часі інтензивного споживання овочів і пиття води, є можливість більше насилени черевним тифом. У зв'язку з тим санітарна влада остерігає перед можливостями інфекції черевного тифу і видала низку розпорядків, щоб охоронити старших і молодих, що перебувають на вакаціях. У багатьох місцевостях шкільна молодь одержала охоронне щеплення.

— Українка в англійській пресі. В англійській пресі даліше сомінний зріст зацікавлення українськими справами. За перший піврік 1935 р. появилася статей і новинок на укр. теми: за січень 74 (62), лютий 46 (32), березень 89 (40), квітень 48 (47), травень 86 (64), червень 81 (67). В скобках цифри за 1934. р.

— Літні ферії. Українське Бюро в Лондоні подіє до відома, що від лип 1. липня ц. р. з причини літніх ферій та відъїзду персоналу на від-

З ДОРОГИ ЖИТТЯ.

На базарі.

Особливу картину уявляє собою хідник перед „Просвітою“ на львівському Ринку. В ранішніх годинах стоїть там довгий ряд дівчат, що шукують служби.

На одних видно ще подих і слід села, себто чобітки, або черевки з високими півхольцями, перісно-кратясто-сорокато-яскраві перналеві спіднички, колірова обтіста блузочка, часто без рукавів позаду голови скроменька коса або й дві, а черги стоять напів, а то й цілковито зурбанізовані дівчата в крестинишах, жоржетах, мештах, зі стриженою головою та з філітерною береткою.

В брамі, або під муром їх опікує, себто посереднички, переважно старі метери, з яких певно ніодна не належить до „Братів твердості“, ані іншого „Відродження“.

Менше більше в 9-й годині починається оживлений рух чи торг.

З'являються паві, оглядають товар, вибирають. Та старий звичайний закон не дозволяє умовлюватися безпосередньо зі служницею. Треба говорити з посередничкою.

Прикладають і прислухуються такім спені: Відходять набік пані-українка, дружина сусідського старшини, посередничка й напів зурбанізована дівчина.

точинки, урядування в Українському Бюрі в Лондоні, Женеві та заступництві в Празі обмежується тільки до наглих справ.

— У справі відложення військової служби. Міністерство внутрішніх справ видало висноження щодо відложення військової служби студентам, які не скінчили 23-го року життя. Виймова прольонгата відложення для тих, що не могли скінчити науки до 23 літ, торкається тільки студентів, що студіюють правильно. Студенти, що переходять з одного відділу на другий, прольонгати не дістануть.

— Затроєний чай. Керний трибунал у Львові розбирав справу Антона Садузи, що служив в маєтку інж. Хшановського в Лелехівці біля Янова пов. Городок. Потягнуто його до відповідальності за те, що 11. січня ц. р. подаючи в домі пл. Хшановський чай лісничому Невядомському, розпустив у чашці сірковий квас. Однак Невядомський не проковтнув цього чаю, попаривши собі тільки рот. Садуза звернув спершу підозріння на служницю Хшановських, але у слідстві признався до вини. Між обвинуваченням і місничим була від довшого часу ненависть у зв'язку з особистими поразками. Садуза ненавидів Невядомського за те, що він приловив його на крадіжці, а Невядомський не міг забути, що Садуза заскочив його в якійсь еротичній ситуації. Затроєний чай вислано до хемічної аналізи до Львова, яка вислала в некористь обвинуваченого. Психіатри ствердили в нього низький ступінь умової осудності і тому засуджено його на два роки арешту в заведенні для умово хорих.

— Краєва хроніка. У Дністрі втопилося в останньому часі підчас купелі кільканадцять осіб. — В Лодіні пов. Сянік згоріло 10 господарств. Школу обчислюють на 25.000 zł. — До склепу Карла Рогера в Станиславові (вул. Сапєжинська) увійшов у день якийсь бандит і приголомшивши купця ударом по голові, забрав валізку з дорожництвом на більшу суму. Грабіжника не завважав ніхто.

— Жертви грому. На терені станиславівського воєводства склалося в останньому часі кілька випадків смерті від грому. М. і. у Брошнівці грім убив Стефана Локотира, кози брав воду з керниці. В селі Весела згинула від грому Олена Слободян. У Четвертках грім убив господаря Воробчука.

— Поворот з російської неволі. До села Беріжки під Опелем на Шлеську вернувся перед кількома днями Франц Баруцький, колишній воєк німецької армії. Баруцького уважали віддає на небіжчиком. Аж в останніх часах він явився в німецькому консулаті в Москві і постарався за документи, що уможливили йому поворот додому. Працював в одній фабриці під Москвою. Дома видивились на нього як на небіжчика, що встав з гробу.

— Сільний квас у суді. Перед городським судом у Свенціо під Торунем розглядало справу Станіслава Гібаса, якого заскаржила його наречена Антонина Дембінська за аліменти. Кожен суддя оголосив присуд, відкидаючи претенсії Дембінської, дівчина добула фляшку зі сільним квасом і хлюснула ним в лице Гібаса, причому квас обляв теж суддю, адвоката й трі інших особи. Дембінську арештовано. Гібас втрапив об. очі, а суддю й адвоката тяжко попарив. Інші особи зазнали декких шкоджені.

Зачиняється розмова араду в нашій мові. Отже ряд запитів, що дівчина вміє, а чого не вміє, що робила і що робити любить, чи ходять молятися і чи має нареченого, чи визнається добре на вулицях міста, чи любить пси і коти і т. д. і т. д.

Дівчина приє й відповілає сак і так.
— А чи вмієш по польськи?
— Umie, umie — втручується посередничка.
Mów Marysiu po polsku. (При тім щипнула її в руку.)

— Ta woj, czemu ni... Ja służyła u jednego państwa, co mówiło tylko po polski...
— I dobrze ci tam było? umarła pani!
— Zrazu było złe, ale potem mi się polepiło...
Каже дівчина несміливо.

— A dla czegoż odeszłaś?
— Bez paniczów... byli bardzo uszczypliwe?
— Jaki?
— Miałam dużo siniaków — відповідає со-
ромливо Марися — а — u pani jest panicze?
— Są. Prócz pensji dostaniesz jeszcze dwa razy do roku prezent.

Увійшла до брами полагоджувати дальші формальности, а я, йдучи по сходках, роздумував: за роботу матиме Марися платню та за що ті презенти, чи за песників, чи за панчиків?..

Видрапанівшись на другий поверх, зрозумів я теж, чому марістрат так налятав на „Просвіту“, щоби розширила браму й сіни...

Тиберій Горобець.

— Ріжні вістки. В Америці 6 замаскованих бандитів, озброєних скорострілами, напали на банк і зрабували 20 тисяч доларів. — В Адмонді в Альпах упав з висоти кількисот метрів найкращий австрійський альпініст Бретшнайдер і згинув.

— Дрібна причина, а багато шкоди. Деякі господині думають, що „зробимо добрий інтерес“, ошаджуючи при купні мила кілька сотиків. Одначе навпаки, бо дешеве мило є звичайно маловартісне: має шкідливі складники, що нищать білля. Білля скоро нищиться, якщо не перемо його добрим милом. Вироблюване з найліпших сирівців, лагідне у вживанні мило „Олень Шіхт“ дає кожній господині гарантію, що її білля переіграє довгі роки і буде завжди виглядати мов нове. Тому розумна господиня вживає завжди мило „Олень Шіхт“.

У справі 40-ліття державної української гімназії в Перемишлі.

Рескриптом 6. австрійського міністерства освіти з 15. червня 1896. р. ч. 11.483. відомованим президенту 6. Шкільної Ради Краєвої в 6. липня 1896. р. ч. 300, створено з існуючих від 1869. р. при „Ц. К. гімназії“ (з польською викладовою мовою) в Перемишлі рівнорадних клас з українською мовою навчання самостійну гімназію, якій надано назву: „Ц. К. гімназія в Перемишлі“. З днем 3. вересня 1896. р. розпочала українська гімназія свій перший рік самостійного життя; мала вона вже вісім клас, власний еставит учительський абір і 329 учнів. Від 5.—10. червня 1896. р. відбувся в тій гімназії перший іспит зрілості. З новим шкільним роком перемиська державна гімназія вступає в 40-ий рік свого самостійного існування.

Щоби зазначити якимсь тривалим пам'ятником цю ювілейну для школи річницю, „Кружок Родичів“ при цій гімназії рішив видати ювілейний „Альманах 40-ліття Української Державної Гімназії в Перемишлі“. Задаля цього покликано окремий Комітет, що приступив уже до збирання матеріалів до цього альманаху. Мають це бути історичні розвідки, біографії 6. директорів і професорів, спомини із шкільної лавки, фотографічні знімки, графіки та інші матеріали.

Тому Комітет звертається з проською до всіх бувших учнів і професорів, а також приятелів і прихильників перемиської гімназії, щоби взяли участь у цій альманаху своїми статтями, споминами, світлинами чи допомогою в грошевих датках.

Матеріали надсилати можна до кінця грудня 1935. р. на руки директора гімназії.

ЗА ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ:

Володимир Подлуський, голова „Кружка Родичів“ при гімназії; о. Омелян Кормиш, член першого Учит. Збору тут гімназії; Степан Шах, директор гімназії; Роман Дублянська, професор гімназії й бувш. учень заведення.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

В середу 26. червня ц. р. помер у Лодзі Іван Марченко, інженір Подебралської Академії В. Й. П.

